

KultRinki -luotsikoulutus

Luotsitoiminta yhtenä vapaaehtoistoiminnan muotona

Vapaaehtoistoiminta on

”Yksittäisten ihmisten ja yhteisöjen hyväksi tehtyä toimintaa, josta ei saa rahallista korvausta, jota tehdään ilman pakkoa ja jota ei pidetä velvollisuutena.”

Ihmisten keskinäistä tukea - vertaistoimintaa

Toisten ihmisten auttamista - palvelutoimintaa

Yhteiskunnallista osallistumista - kansalaisvaikuttamista ja järjestötoimintaa

Vapaaehtoistoiminnan historiaa

Vapaaehtoistoiminnasta voidaan puhua vasta, kun työ- ja vapaa-aika erotetaan toisistaan. Vapaa-aika on historiallisesti nuorta; ihmistenauttaminen kuitenkin kulttuurisesti hyvin vanhaa, mm. köyhien, sairaiden, myös vieraisiin yhteisöihin kuuluvien auttaminen.

1800 -luku: talkootyö, vastavuoroinen auttaminen, isännän vastuu, ammattikiltojen apu, köyhäinapu, hyväntekeväisyys

1800 –luvun lopulla syntyivät ensimmäiset sosiaali- ja terveysalan järjestöt (esim. SPR, Suomenmielenterveysseura, kaupunkilähetykset); kansansivistäminen ja valistus vapaaehtoisvoimin

1900 – luvun alkuvuosikymmenet: erityisryhmien edunvalvontaa, vaikuttamistoimintaa, terveyden/sosiaalihuoltoalan koulutuksen käynnistäminen, auttamisen voimakas ammatillistuminen alkoi vähitellen

1950 – jälleenrakennuksen aikaa = yhteisvastuu; vapaaehtoisten koulutus alkaa (1959, SPR ja kirkon diakoniatyö), vapaa huoltotyö; sosiaaliturvajärjestelmän kehittyminen, vapaaehtoistyön uudet muodot ja roolit

1960-70 –luvut eivät olleet kovin otollista aikaa vapaaehtoistyölle; voimakas yhteiskunnan ylläpitämisen palvelujärjestelmän rakentaminen

1980-luvulla vapaaehtoistyö julkisten palvelujen täydentäjä

1990 –luvulla uudet vapaaehtoistoiminnan muodot: vertaistuki, oma-apuryhmät, uusosuuskunnat

2000 –luvulla uusi arvostuksen aika: vapaaehtoistoiminta näkyväksi, vakiintunut asema hyvinvointiyhteiskunnan palvelujärjestelmässä; yhteiskunnallisen demokratian ja solidaarisuuden toteuttamista; osallistuminen ja vaikuttaminen

VAPAAEHTOISTOIMINNAN NYKYMUOTOJA

- Ystävä- ja lähimmäistoiminta kotona ja laitoksissa, näkövammaisten lukupalvelu
- Vertaistukitoiminta, oma-apuryhmätoiminta
- Puhelinpäivystys eri yhteisöissä
- Tuki- ja kummioppilastoiminta
- Kerho-, seura- ja yhdistystoiminta, talkootyö
- Erilaiset kertaluontoiset tehtävät, esim. lipaskeräykset, kampanjat
- Osallistuminen erilaisten järjestöjen hallitus- ja työryhmätyöskentelyihin

KultRinki kulttuuri- ja liikuntaluotsitoiminta

KultRinki –hanke

Savonlinnan Seudun Kolomonen ry:n hallinnoima ja koordinoima KultRinki kulttuuri - ja liikuntaluotsihanke käynnistettiin 16.11.2015. Hankkeen vaikutusalueena ovat Heinävesi, Enonkoski, Savonranta, Kerimäki, Punkaharju ja Savonlinnan maaseutualueet. KultRinki -hankkeen rahoitus muodostuu 70% hankerahoituksesta (Piällysmies leader -tuki) ja 30% omarahoitusosuudesta, joka katetaan pääsääntöisesti talkootyöllä.

Kulttuuri- ja liikuntaluotsitoiminta perustuu sosiokulttuuriseen innostamiseen ja vapaaehtoistoimintaan.

- Ihmisten välistä vuorovaikutusta
- vapaa-ajantoimintaa
- oman lähiympäristön havainnointia sosiaalisten verkostojen luomista

Toiminnan ydintehtävänä on edistää kulttuuri- ja liikuntapalvelujen saavutettavuutta sekä luoda uusi vapaaehtoistoiminnan muoto Savonlinnan seudulle.

KultRinki –hankkeen päätavoitteena on luoda monialainen hyvinvointipalvelu, jota koordinoi kolmannen sektorin toimija Savonlinnan Seudun Kolomonen ry verkostoyhteistyössä vaikutusalueen kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden sekä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa.

Kulttuuri- ja liikuntaluotsitoiminnan tavoitteita ovat

- ennaltaehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia
- tukea elinikäistä oppimista
- edistää aktiivisuutta ja elämänlaatua
- räätälöidä hyvinvointipalveluja asukkaiden omien toivomusten perusteella
- lisätä paikallisten kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden tuottamien palveluiden käyttöä sekä
- kasvattaa oman paikkakunnan ja Savonlinnan seudun tuntemusta

Päätehtävänä vapaaehtoisilla kulttuuri- ja liikuntaluotsilla on tutustuttaa luotsattavia kulttuuri- ja liikuntakohteisiin, tapahtumiin ja tilaisuuksiin sekä madaltaa kynnystä lähteä kokeilemaan alueen monipuolista näiden alojen tarjontaa. Luotsi voi toimia vertaisena tai opastavana kanssakulkijana.

Luotsitoiminnassa on oleellista tuoda paikalliset vahvuudet ja palvelut asukkaiden tietoisuuteen ”lähellä on enemmän” -periaatteella.

Toiminnassa voi hyödyntää myös seudun rikasta luontoympäristöä esimerkiksi marjastus-, sienestys- ja kalastusretkillä.

Luotsitoimintaa tarjotaan varsinkin hankealueen erityistukea tarvitseville ja ikääntyneille. Resurssien ja paikallisten tarpeiden mukaan luotsitoimintaa tarjotaan myös muillekin asukkaille.

Luotsitoiminta käytännössä

Koulutetut luotsit

- toimivat paikallisina innostajina ja rohkaisijoina
- ovat vapaaehtoistoimijoita, opastavia kansakulkijoita
- osallistuvat mahdollisuuksien mukaan täydennyskoulutuksiin ja tutustumiskäynteihin
- raportoivat luotsauskeikat KultRinki –koordinaattorille
- ovat vakuutettuja etukäteen sovituilla luotsauskeikoilla

Kulttuuri- ja liikuntaluotsina saat hyvän mielen lisäksi

- maksuttoman peruskoulutuksen ja täydennyskoulutukset
- pääset tutustumaan erilaisiin kulttuuri- ja liikuntakohteisiin
- vapaaehtoisena toimiessasi sinulla on vapaa pääsy toiminnassa/kumppaneina mukana oleviin kulttuuri- ja liikuntakohteisiin
- voit osallistua myös muuhun vapaaehtoisille suunnattuun koulutukseen ja virkistystoimintaan

Luotsikeikoille voit lähteä aina kun sinulle itsellesi sopii!

Luotsin tunnusmerkit

Luotsitehtävässä ollessaan Luotsit pitävät näkyvällä paikalla esillä KultRinki –pinssiä.

Luotsit näyttävät kumppanikohteessa henkilökohtaisen luotsikortin ja samalla kirjoittavat KultRinki –hankkeen toimittamaan listaan nimensä.

Koordinaattori,

- järjestää perus- ja täydennyskoulutuksia sekä tutustumiskäyntejä kulttuuri/liikunta/luontokohteisiin
- motivoi luotseja toimimaan aktiivisesti
- kokoaa luotseja yhteen ideoimaan toimintaa ja jakamaan kokemuksia

- tiedottaa luotsipalveluista
- ottaa vastaan sekä välittää luotsauspyyntöjä luotseille
- toimii yhteyshenkilönä kulttuuri/liikuntakumppaneiden suuntaan

Kumppanit

Mitä KultRinki –kulttuuri/liikunta kumppanuus tarkoittaa

- kulttuuri/liikuntakohteen ja KultRinki –hankkeen välinen sovittu kumppanuus, joka on voimassa 30.6.2017 saakka
- koulutetuilla luotseilla on vapaa pääsy KultRinki –kumppaneiden kohteisiin
- KultRinki –hanke järjestää tutustumiskäyntejä kumppanikohteisiin, mistä tilataan myös asiantuntijaopastus
- KultRinki –hanke tuo esille KultRinki –kumppaneita omissa viestintäkanavissa ja verkostoissa

www.kolomonen.net/kulttuuri-ja-liikuntaluotsihanke/kultrinki-kumppanit/

Projektikoordinaattori
Riitta Kärkkäinen
riitta.karkkainen@verkkosaari.net
p. +358 44 571 5932
[http://www.kolomonen.net/
kulttuuri-ja-liikuntaluotsihanke/](http://www.kolomonen.net/kulttuuri-ja-liikuntaluotsihanke/)

Seuraa KultRinkiä Facebookissa - pysyt menossa mukana!

